

ศึกษาสภาพการส่งเสริมและสนับสนุนทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

A Study of Condition for Supporting Research Grants in the Type of Research Grants for Instructors from the Faculty of Education Burapha University

วัญญู นาวีเศษ^{1*}
Watanyou Nawises^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการรับทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา คือ อาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 10 คน และอาจารย์ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษามีดังนี้ พบว่า 1) เหตุผลของอาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์มากที่สุด คือ ต้องการผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 80.00 2) เหตุผลของอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ เนื่องจากมีภาระงานสอนมาก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.44 3) เหตุผลในการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ในอนาคตของอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มากที่สุด คือ การทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 64.44

คำสำคัญ: การส่งเสริมการวิจัย อาจารย์มหาวิทยาลัย ทุนวิจัย

Abstract

The objective of the research was to examine the conditions for receiving research grants for the instructors from the Faculty of Education, Burapha University. This study was the survey research. The sample consisted of 10 instructors who had received research grants and 73 instructors who had never received research grants. The research instrument was the questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research findings showed as follows. 1) the most significant reason of the instructors who received the research grants was that they wanted to achieve higher academic titles, 80.00%. 2) the most key reason for the instructors who never received research grants was that they have much teaching load, 44.44%. 3) the reason for receiving future research grants for those who have never received research grants was that they wanted to do research for higher academic titles, 64.44%.

Keywords: supporting research grants, instructors, research grants

บทนำ

มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย มีการส่งเสริมการวิจัยในระดับสถาบัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งทางด้านงานวิจัย สามารถต่อยอดองค์ความรู้การวิจัยได้เป็นอย่างดี ตามสาระสำคัญในยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริมและผลักดันมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยและพัฒนานวัตกรรมชั้นนำแห่งภาคตะวันออก อีกทั้งหน้าที่ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา คือ

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี 20131

¹ Faculty of Education, Burapha University, Chonburi, 20131

*Corresponding author: e-mail: watanyou@go.buu.ac.th

Received: March 11, 2022, Accepted: April 5, 2022, Published: September 4, 2022

ทำหน้าที่สอนและวิจัยเป็นหลัก เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งพัฒนา ริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ให้ได้ผลดี เพื่อสังคมจะได้ใช้องค์ความรู้นั้นไปพัฒนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสมถูกต้อง และนำการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี และใช้เป็นเครื่องชี้นำสังคมได้ ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์ได้จัดสรรงบประมาณเงินรายได้ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การทำวิจัยของบุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ แต่จากสภาพการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่านมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2561 พบว่าอาจารย์ยื่นข้อเสนอรับ ทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนอาจารย์ทั้งคณะ ซึ่งข้อมูล การขอรับทุนวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีอาจารย์ขอรับทุนจากคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 9 ทุน คิดเป็นร้อยละ 9 ของอาจารย์ทั้งคณะ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีอาจารย์ขอรับทุนจากคณะศึกษาศาสตร์จำนวน 12 ทุน คิดเป็นร้อยละ 12 ของอาจารย์ทั้งคณะ และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีอาจารย์ขอรับทุนจากคณะศึกษาศาสตร์จำนวน 10 ทุน คิดเป็นร้อยละ 10 ของอาจารย์ทั้งคณะ โดยเป็นงานวิจัยส่วนใหญ่ ยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรมากกว่างานวิจัยตามสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาศึกษาศาสตร์ จึงส่งผลถึงจำนวนผลงานตีพิมพ์ที่จำนวนค่อนข้างน้อย ไม่เป็นไปตามภาระงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาสภาพ และความคิดของอาจารย์ เพื่อให้คณะรับทราบข้อมูล มีความเข้าใจและนำมาเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการทำวิจัยของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา (2556) ที่สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์อาจจะเกิดขึ้นจาก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวอาจารย์โดยตรง คือ ปัจจัยส่วนบุคคล และ ปัจจัยลักษณะทางจิตวิทยา ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ได้แก่ ความสนใจ ความกระหายใคร่รู้ ความคิดเห็น ความตั้งใจ ความพอใจ อันเป็นผลเนื่องมาจากแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motives) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากพฤติกรรมภายใน ซึ่งจะผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่มีความคงทนถาวร บุคคลจะแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยเนื่องมาจากสิ่งผลักดันที่เป็นความในใจหรือพฤติกรรมภายในของตน ปัจจัยนี้เป็นปัจจัยกลุ่มที่สำคัญที่ทำให้อาจารย์วิจัย หรือริเริ่มทำงานวิจัย คือ ความต้องการ ซึ่งเกิดจากเงื่อนไขในตัวอาจารย์เองประกอบด้วย ตัวแปรทักษะเชิงวิจัย นิสัยที่เอื้อต่อการวิจัย ประสบการณ์ในการวิจัย แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการวิจัย เวลาที่ใช้ในการวิจัย เจตคติต่อการวิจัย และการรับรู้ความสามารถของตนในการวิจัย และ ปัจจัยภายนอก ปัจจัยกลุ่มนี้ประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัย (Environmental factors) ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจภายนอก ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นนอกตัวบุคคล ได้แก่ งบประมาณ หรือทุนวิจัยที่ได้รับ อีกทั้ง กัญญาวีร์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และเปรียบเทียบปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงคราม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ระยะเวลาที่ทำงานในมหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม และคณะที่สังกัด พบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะผู้วิจัย และด้านแรงจูงใจในการทำ วิจัย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ ด้านคุณลักษณะผู้วิจัย พบว่า การมีภาระงานสอน และงานธุรการอื่น ๆ มาก ส่งผลต่อการทำ วิจัยในระดับมากที่สุด ส่วนด้านแรงจูงใจในการทำวิจัย พบว่า ผลงานวิจัยสามารถใช้ขอตำแหน่งทางวิชาการของ อาจารย์ได้ส่งผลต่อการทำวิจัยในระดับมากที่สุด และด้านคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยที่เอื้อการทำวิจัย พบว่า กลไกประกันคุณภาพการศึกษามีส่วนผลักดันให้อาจารย์ทำวิจัยเพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด ส่วนผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงคราม ที่มีเพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ระยะเวลาที่ทำงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงครามต่างกันมีปัจจัยในการทำวิจัยไม่แตกต่างกัน ส่วนอาจารย์ที่มีอายุ และคณะที่สังกัดแตกต่างกัน มีปัจจัยใน การทำวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการศึกษาที่ดูแลงานการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จึงมีความ สนใจศึกษาสภาพการรับทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อ สนับสนุนให้เกิดงานวิจัยของอาจารย์ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น มีความหลากหลายทางศาสตร์ด้านศึกษาศาสตร์ เพื่อ

นำข้อมูลที่ได้มาสรุปและเสนอผู้บริหารและปรับปรุงการทำงานที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ เกิดการขับเคลื่อนการวิจัยที่มีประโยชน์ทั้งต่ออาจารย์และมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการรับทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย 2 กลุ่ม คือ

1. อาจารย์ที่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2561 โดยได้รับทุนวิจัยสำหรับอาจารย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection)

2. อาจารย์ที่ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 73 คน จากจำนวนอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 90 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ บทความวารสาร เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมจุดประสงค์ของการวิจัย แบบสอบถามที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ และแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์

3. จัดทำสรุปผลการสำรวจที่ได้จากการศึกษาสภาพการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยมีประเด็นหลัก ดังนี้ นโยบายของการให้ทุน คุณสมบัติของผู้รับทุน การจัดประเภททุน และขั้นตอนการยื่นขอรับทุน กับอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ และอาจารย์ที่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ และผู้บริหารของคณะศึกษาศาสตร์

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิรวม 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา (Index of item objective congruence หรือ IOC) ได้ค่า IOC ของข้อคำถามจากแบบสอบถามอาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ และข้อคำถามจากแบบสอบถามอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ เท่ากับ 0.67-1.00 แล้วดำเนินการปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ มีความสมบูรณ์และครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ คือ แบบสอบถามอาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ และแบบสอบถามอาจารย์ที่ไม่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. อาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ แจกแบบสอบถามแบบกระดาษด้วยตนเอง จำนวน 10 คน เนื่องจากสามารถนัดพบกลุ่มตัวอย่างได้
2. อาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ แจกแบบสอบถามออนไลน์โดยส่งลิงก์ Google Form จำนวน 73 คน เนื่องจากสะดวกในการส่งคืนแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอน โดยใช้การคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเทียบกับเกณฑ์ของ บุญชม (2556) และแปลความหมายของแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ ตอนที่ 3 จำนวน 14 ข้อ โดยใช้เกณฑ์และการแปลความหมาย ดังนี้คะแนน 4.50-5.00, 3.50-4.49, 2.50-3.49, 1.50-2.49 และ 1.00-1.49 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน และได้แบบสอบถามคืน จำนวนทั้งสิ้น 10 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 60.00) ส่วนใหญ่ อายุ ระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 40.00) ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 90.00) และระยะเวลาการทำงานในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 80.00) ขณะที่อาจารย์ที่ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่เคยได้รับทุน จำนวน 1-3 เรื่อง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 และมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ที่เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจำนวน 7-10 เรื่อง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ (n=10)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	6	60.00
หญิง	4	40.00
อายุ		
31-40 ปี	3	30.00
41-50 ปี	4	40.00
50 ปี ขึ้นไป	3	30.00
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาโท	9	90.00
ปริญญาเอก	1	10.00
ระยะเวลาการทำงานในคณะศึกษาศาสตร์		
6-10	2	20.00
10 ปี ขึ้นไป	8	80.00
ความถี่งานวิจัยของอาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุน		
1-3 เรื่อง	9	90
4-6 เรื่อง	-	-
7-10 เรื่อง	1	10
มากกว่า 10 เรื่อง	-	-

โดยเหตุผลสำคัญในการทำวิจัยของอาจารย์ที่รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ ลำดับสูงสุด คือ ต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา คือ ภาระหน้าที่ และต้องการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมให้เป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการ โดยมีคะแนนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 40.00 เพื่อให้หนีสิต หรือผู้สนใจสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปอ้างอิงได้ คิดเป็นร้อยละ 30.00 เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และลำดับสุดท้าย คือ ต้องการความยอมรับและชื่อเสียงทางวิชาการของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 10.00 (ตารางที่ 2) ซึ่งเหตุผลที่ทำวิจัยของอาจารย์ที่รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นกำหนดปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยได้อย่างถูกต้อง การสืบค้นเอกสาร และงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และจะรับฟังข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่นอย่างมีเหตุผล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 เหตุผลสำคัญในการทำวิจัยของอาจารย์ที่รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	อันดับที่
1. ภาระหน้าที่	4	40.00	2
2. ต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ	8	80.00	1
3. ต้องการความยอมรับและชื่อเสียงทางวิชาการของตนเอง	1	10.00	5
4. ต้องการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมให้เป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการ	4	40.00	2
5. เพื่อให้หนีสิต หรือผู้สนใจสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปอ้างอิงได้	3	30.00	3
6. เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ	2	20.00	4
รวม		100.00	

หมายเหตุ เลือกเหตุผลได้มากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เหตุผลที่ทำวิจัยของอาจารย์ที่รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์

ประเด็น	n= 10		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะทำวิจัยอย่างเพียงพอ	4.25	0.62	มาก
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิธีวิจัย	4.25	0.62	มาก
3. กำหนดปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยได้อย่างถูกต้อง	4.50	0.52	มากที่สุด
4. สืบค้นเอกสาร และงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	4.58	0.51	มากที่สุด
5. มีประสบการณ์ในการทำวิจัย	4.08	1.16	มาก
6. มีเวลาในการทำวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง	3.83	0.94	มาก
7. สามารถทำวิจัยตามระยะเวลาที่ได้วางแผนไว้	3.83	1.11	มาก
8. เวลาที่เพียงพอเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อคุณภาพงานวิจัย	4.33	0.65	มาก
9. งานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของบุคลากรสายวิชาการภายในคณะ	4.42	0.67	มาก
10. เมื่อเกิดปัญหาในการวิจัยสามารถแก้ปัญหาให้ลุกล่วงไปได้	4.42	0.67	มาก
11. มีความสามารถในการทำวิจัยที่มีคุณภาพ	4.42	0.51	มาก
12. จะรับฟังข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่นอย่างมีเหตุผล	4.67	0.49	มากที่สุด
13. จะทำงานวิจัยเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น	4.33	1.15	มาก
14. ตำแหน่งทางวิชาการเป็นสิ่งจูงใจการทำงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ	4.33	1.15	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น	4.30	0.77	มาก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 73 คน และได้แบบสอบถามคืน จำนวนทั้งสิ้น 73 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 52.05) ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 47.95) ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 93.15) และระยะเวลาการทำงานในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 39.72) (ตารางที่ 4)

ซึ่งเหตุผลสำคัญที่ไม่ทำวิจัยของอาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ ลำดับสูงสุด คือ มีภาระงานสอนมาก คิดเป็นร้อยละ 50.68 รองลงมา คือ ไม่มีพี่เลี้ยงในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 20.55 และมีขั้นตอนการขอรับทุนยุ่งยากมาก คิดเป็นร้อยละ 10.96 และในอนาคตหากอาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์จะขอทุนจากคณะศึกษาศาสตร์มีเหตุผลในประเด็นที่ว่า การทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 58.90 รองลงมา คือ คณะกำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 27.40 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ (n=73)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	38	52.05
หญิง	35	47.95
อายุ		
31-40 ปี	23	31.50
41-50 ปี	35	47.95
50 ปี ขึ้นไป	15	20.55
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาโท	5	6.85
ปริญญาเอก	68	93.15
ระยะเวลาการทำงานในคณะศึกษาศาสตร์		
1-5 ปี	21	28.77
6-10 ปี	23	31.51
10 ปี ขึ้นไป	29	39.72

ตารางที่ 5 เหตุผลสำคัญของอาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยและการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยในอนาคต จากคณะศึกษาศาสตร์

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ	อันดับที่
เหตุผลสำคัญของอาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัย			
1. ขาดความรู้และประสบการณ์ทำวิจัย	6	8.22	4
2. มีภาระงานสอนมาก	37	50.68	1
3. มีขั้นตอนการขอรับทุนยุ่งยากมาก	8	10.96	3
4. ไม่มีแหล่งค้นคว้า อุปกรณ์สนับสนุนการทำวิจัย	-	-	-
5. ไม่มีพี่เลี้ยงในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย	15	20.55	2
6. หาแหล่งตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยได้ยาก	1	1.37	7
7. การทำวิจัยทำให้เสียเวลามาก เพราะนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย	4	5.48	5
8. อื่น ๆ เพิ่งเริ่มงาน	2	2.74	6
เหตุผลสำคัญของการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยในอนาคตของอาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์			
1. การทำวิจัยทำหายความรู้ความสามารถ	8	10.96	3
2. การทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น	43	58.90	1
3. คณะกำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน	20	27.40	2
4. คณะมีรางวัลให้แก่นักวิจัย	2	2.74	4

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการรับทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการรับทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการมากที่สุด และต้องการความยอมรับและชื่อเสียงทางวิชาการของตนเอง น้อยที่สุด โดยอาจารย์จะมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในประเด็นกำหนดปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยได้อย่างถูกต้อง การสืบค้น

เอกสาร และงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และจะรับฟังข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่นอย่างมีเหตุผล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพการรับทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัย จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาอาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์เพราะมีภาระงานสอนมาก รองลงมา คือ ไม่มีที่เลี้ยงในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย และมีขั้นตอนการขอรับทุนยุ่งยากมาก หากในอนาคตถ้าต้องการขอรับทุนมาจากการทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น และคณะกำหนดทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถกล่าวได้ว่า การศึกษาสภาพการรับทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ ได้ทราบสภาพการทำงานวิจัยของอาจารย์ ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เสนอผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของคณะต่อไปซึ่งการศึกษาสภาพการรับทุนวิจัย ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทำให้พบว่าเหตุผลของอาจารย์เคยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์มากที่สุด คือ ต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ มากที่สุด เพราะเป็นความจำเป็นในการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้น จากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเพิ่มเติมทำให้ทราบว่า อาจารย์หลายคนทำวิจัยด้วยทุนส่วนตัวเพื่อขอยื่นตำแหน่งทางวิชาการให้สูงขึ้น เนื่องจากการขอรับทุนวิจัยจากคณะต้องทำสัญญาการวิจัยหากทำไม่เสร็จตามกำหนดเวลาอาจจะส่งผลกระทบต่อในด้านอื่นได้ ทั้งนี้ยังพบว่าเหตุผลสำคัญของอาจารย์ที่ไม่เคยรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์เพราะมีภาระงานสอนที่มากทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัยเพียงพอ และรองลงมา คือ ไม่มีที่เลี้ยงในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย จึงสอดคล้องกับการวิจัยของ ปาลีรัตน์ (2559) ซึ่งศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สภาพปัญหาการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล ในภาพรวมพบว่า คณาจารย์มีปัญหากการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกลอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังนี้ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.11$) ด้านเวลา ($\bar{X} = 3.07$) ด้านความรู้และการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X} = 2.87$) และด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 2.75$) และแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล มีดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและแผนให้ชัดเจนทั้งระยะสั้น กลาง และยาว 2) จัดกิจกรรมให้ความรู้ในเรื่องการศึกษาทางไกล และการทำวิจัย 3) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรวิจัยให้เพียงพอ และสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย 4) กระจายงบประมาณทุนวิจัยด้านการศึกษาทางไกลให้สาขาวิชาและสำนัก 5) สร้างบรรยากาศความร่วมมือด้านการวิจัย ทำวิจัยร่วมกันระหว่างคณาจารย์ต่างสาขาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการวิจัยการศึกษาทางไกลให้ทราบอย่างทั่วถึง และผลการวิจัยของ จิตติพร และคณะ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า ตัวบ่งชี้ต่อความสำเร็จในการทำวิจัย บรรยากาศการวิจัย มีแหล่งค้นคว้าเอกสาร กำหนดนโยบาย และแนวทางการทำงานวิจัยของสถาบันอย่างชัดเจน และผลงานวิจัย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ 3 ประเด็น ดังนี้

1. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพานำสรุปผลการสำรวจที่ได้จากการศึกษาสภาพการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ไปเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีของคณะเพื่อตอบสนองความต้องการของอาจารย์ เช่น โครงการที่เลี้ยงนักวิจัย เป็นต้น

2. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จัดทำประกาศการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยด้วยทุนส่วนงาน ประเภททุนวิจัยสำหรับอาจารย์ โดยมีแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนทุนวิจัย คุณสมบัติของผู้รับทุน ประเภทของทุน จำนวนงบประมาณ และขั้นตอนการขอรับทุน เพื่อประกาศให้อาจารย์ทั้งคณะถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

3. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จัดทำคู่มือในการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินงบประมาณรายได้คณะศึกษาศาสตร์ขึ้น โดยมีรายละเอียดตั้งแต่ขั้นตอนการยื่นข้อเสนอจนถึงการตีพิมพ์บทความวิจัย รวมถึงขั้นตอนของการกรอกระบบสารสนเทศการวิจัยของมหาวิทยาลัย (e-research.buu.ac.th) และเอกสารที่ต้องใช้ในกระบวนการขอรับทุนส่วนงานทั้งหมด

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการขอทุนวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์มีการกำกับติดตามจากมหาวิทยาลัย ทำให้มีขั้นตอนที่ซับซ้อน ควรมีการศึกษาแนวทางการทำงานที่สะดวกแก่อาจารย์เพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำวิจัยมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยบูรพา และขอขอบคุณอาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกคนที่สละเวลาให้ข้อมูลสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาวีร์ สมณี. 2558. ปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการประยุกต์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. พิษณุโลก. 123 หน้า.
- ฐิติพร ตันศิริยานุรักษ์รัชฎา อีโสภา และอรดา เกรียงสินยศ. 2548. ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. รายงานการวิจัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพมหานคร. 105 หน้า.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2556. การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น. กรุงเทพมหานคร. 219 หน้า.
- ปาลีรัตน์ การดี. 2559. แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วารสาร e-jodil. 6(1): 1-15.
- วนิดา พิงสระน้อย. 2556. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี. 143 หน้า.